

بسم الله الرحمن الرحيم

ویروس کرونا و تأثیر آن بالای اقتصاد جهان

(ترجمه)

اقتصاد جهانی زیر سایه نظام فاسد سرمایه‌داری، ناتوان‌تر و شکننده‌تر از خانه عنکبوت شده، طوری که هر تکان نیرومند یا ضعیف، تمام اقتصادهای جهان را تحت تأثیر مثبت یا منفی خود قرار می‌دهد؛ اسعار بازار بورس، بهای کالاهای حیاتی و خدمات مانند پترول، طلا و شرکت‌های هوایی جهانی را متأثر می‌کند. دلیل این که اقتصاد سرمایه‌داری چنین ویژه‌گی‌های بدی دارد، چند چیز است که از جمله به برخی از آن‌ها اشاره می‌شود:

1. متکی بودن به اساس ناپایدار و ضعیف جهانی در دادوستدهای تجاری و ارزش‌های پولی که زیربنای بسیاری از پس‌اندازها در دولت‌های جهان قرار گرفته؛ این اساس ضعیف و ناپایدار همانا دالر است؛ دالری که خود متکی بر بنای ثابتی مانند طلا یا نقره نیست و یا حتی متکی به مواد عینی که ارزش ذاتی داشته باشد، نیست. جهان بارها شاهد پیامدهای این نقیصه در جریان تکان‌های اقتصادی در اقتصاد جهانی بود که چگونه فراز و نشیب‌هایی را تجربه می‌کرد. در عین حال دیدیم که دولت‌های جهان، به ویژه دولت‌های بزرگ آن، چگونه از این تسلط امریکا بالای اقتصاد جهانی رنج می‌بردند؛ بدون این که نتیجه قابل‌ذکری به دست آورند، تلاش نمودند خود را از زیر سلطه دالر رها کنند.

2. به هم تنیده‌گی و وابسته‌گی بازارهای مالی جهانی، طوری که هر تکانی در این بازارها، هم‌چون برق و در چند لحظه به سراسر جهان انتقال می‌یابد؛ دلیل این نقیصه آنست که بازارهای یادشده متکی به پول ثابت نیست؛ طوری که بسیاری از سهام و اسنادبهداری که در این بازارها رد و بدل می‌گردند، در حقیقت ارقامی بیش نیستند که در بسیاری از موارد ارقام خیالی می‌باشند. در گذشته تکان‌هایی در شماری از دولت‌های بزرگ و کوچک رخ داد که پیامدهای ویران‌گر داشت و نزدیک بود برخی از دولت‌ها را از نقشه سیاسی جهان محو کند.

3. تسلط و حاکمیت اقتصادی امریکا بالای جهان: این در حالی است که می‌دانیم اقتصاد امریکا به شدت از کمبود بودجه تجارتي و بودجه عام خود رنج می‌برد و دلیل آن، فعالیت‌های سیاسی و نظامی است که بارها از حجم اقتصاد آن بزرگ‌تر است و هم‌چنین به دلیل این که اوراق بهادار زیادی را بدون این که هیچ‌گونه پشتیبانۀ واقعی از طلا، نقره و یا مواد مشخص دیگری داشته باشد، صادر می‌کند و هم‌چنین به دلیل هزینه‌های سنگین داخلی که بیش‌تر دوبرابر تولید داخلی آن است. این تسلط و حاکمیت بالای اقتصاد جهان، امریکا را به جایی رسانیده که برای حفظ بقاء و تداوم آن از هرگونه اسالیب کثیف و جنگ‌های ویران‌گر، تهدیدها و هشدارها استفاده کند؛ زیرا بدون این اسالیب، امریکا محکوم به مرگ حتمی و قلعی می‌شود.

4. حاکمیت امریکا بالای کالاهای حیاتی مانند پترول و هم‌چنین بالای بازارهای جهانی در حالی که جهان صنعتی موجود به شدت وابسته به این کالاهای حیاتی گردیده؛ بناءً این مسأله بالای دولت‌های صنعتی و استهلاکی تأثیر زیادی گذاشته و آن را به شدت وابسته به امریکا نموده.

5. جنگ‌های تجاری ویران‌گری که جهان امروز سخت از آن رنج می‌برد، بازارها، تولیدات و صادرات را به شدت مختل نموده و هم‌چنین بازار اسعار را در معرض نوسان همیشگی قرار داده و به این ترتیب بالای کالاهای حیاتی مانند پترول و طلا تأثیر منفی گذاشته است.

اما در خصوص این مریضی موسوم به "کرونا"، باید گفت که عملاً بحران اقتصادی جدیدی را به بار آورده که دامنه آن روزبه‌روز دارد گسترده‌تر می‌شود؛ چنان‌چه کریستالینا جورجیفا مسئول صندوق بین‌المللی پول در ماه گذشته گفت: «وضعیت جدید که منجر به عدم اعتماد در خصوص مهار ویروس کرونا گردیده، می‌طلبد که آماده‌گی رویارویی با سناریوهای منفی در سال 2020م را داشته باشیم و انتظار می‌رود این وبای فراگیر، آثار منفی را روی رشد اقتصاد چین و سراسر جهان بگذارد.» وی که در پایان بیستمین دور گردهمایی وزیران مالیه/دارای و مسئولین بانک‌های مرکزی که در ریاض، پایتخت سعودی برگزار گردیده بود، سخن می‌گفت، افزود: «به علاوه گسترش این ویروس، خطرهای دیگری نیز وجود دارد؛ مانند افزایش میزان قرض کشورها و شرکت‌ها هم‌زمان با افزایش حجم خطر و یا شدت گرفتن غیر مترقبه شرایط مالی.»

جولیا ایفانز بریتچارد مسئول ارشد اقتصاددانان چین در کاپیتال ایکونومیکس می‌گوید: «گسترش سریع این ویروس به معنای آن است که بدون شک اقتصاد را در جریان ربع اول سال تعطیل خواهد نمود.» ادوارد مویا مسئول ارشد تحلیل‌گران بازار در اواندا به این باور است: «نگرانی‌ها بر اقتصاد در مورد پیامدهای ممنوعیت از سفر به گونه وسیعی در حال افزایش است و این در حالی است که برخی‌ها نگران کاهش تولیدات داخلی چین در حدود 1% و یا حتی بیشتر از آن در جریان ربع اول سال 2020م استند.»

انتشار این ویروس، پیامدهای منفی زیادی برای شرکت‌های هوایی نیز داشته؛ چنان‌چه اتحادیه حمل و نقل بین‌المللی هوایی (IATA) گفته: «ممکن است درآمدهایی از دست رفته شرکت‌های هوایی به دلیل ویروس کرونا به 29.3 میلیارد دالر برسد.» اتحادیه مذکور در بیانیه‌ای که در خصوص ارزیابی اولی خویش در مورد گسترش ویروس، منتشر نموده افزود: «به نظر می‌رسد درخواست‌های سفر از طریق شرکت‌های هوایی در منطقه آسیا و بحر آرام تا 13% کاهش داشته.»

این بیماری واگیر روی قیمت پترول نیز تأثیر گذاشته؛ چنان‌چه بهای نفت به پایین‌ترین حد خود از ماه جنوری سال 2019م تا کنون رسید و دلیل آن، نگرانی سرمایه‌گذاران از تأثیر ویروس کرونا بالای میزان تقاضای نفت در چین بوده. بهای نفت خام برنت در هر بشکه به 53.3 دالر رسید و بهای نفت خام امریکا به زیر پنجاه دالر در هر بشکه رسید. قیمت نفت در مقایسه با بلندترین میزان ثبت شده در ماه گذشته بیشتر از 20% کاهش داشت. پیش‌بینی‌های سازمان‌های جهانی نشان می‌دهد که ویروس کرونا تقاضای نفت در داخل چین را تا 260 هزار بشکه در روز کاهش داده و نگرانی‌ها در خصوص افزایش این کاهش هم‌چنان ادامه دارد و این در حالی است که تا کنون هیچ راه‌حلی برای مقابله با این بیماری دریافت نگردیده. می‌دانیم که چین با وارد نمودن حد اوسط 10 میلیون بشکه نفت در روز، بزرگ‌ترین وارد کننده نفت در سطح جهان بوده و با مصرف روزانه 13.2 میلیون بشکه، دومین مصرف کننده به شمار می‌رود.

در مورد پیامدهای این بیماری بالای طلا باید گفت که طلا بلندترین میزان افزایش قیمت در جریان یک هفته را تجربه نمود؛ زیرا سرمایه‌گذاران به دلیل نگرانی‌ها از پیامدهای اقتصادی گسترش ویروس کرونا در جستجوی پناهگاه امنی برای حفظ دارایی‌های شان می‌باشند؛ ویروسی که شمار قربانیان آن همه‌روزه در حال افزایش است و تا کنون به 5000 تن رسیده.

مصطفی نصار که یک آگاه اقتصادی است در زمینه می‌گوید: «هنوز تا حدود زیادی در خصوص پیامدهای ویروس بالای بازارها معلومات دقیق و یقینی وجود ندارد و این در حالی است که شمار قربانیان و مبتلایان پیوسته در حال افزایش است و پیامدهای اقتصادی هنوز روشن نیست. این واقعیت، روی آوردن به طلا را در مرحله بعدی افزایش خواهد داد.»

بدون شک این حوادث و سایر حوادثی که جهان قبلاً تجربه نموده، تمام جهان را در برابر یک واقعیت روشن اقتصادی قرار می‌دهد و آن واقعیت این است که اقتصاد حاکم در جهان، به فرموده قرآن کریم؛ آسیب‌پذیرتر و ضعیف‌تر از خانه عنکبوت است و دلیل آن، استوار بودن این اقتصاد بر زیربناهای فاسد و ناستواری است که هیچ‌گونه ریشه و استحکام اقتصادی ندارد، به ویژه نظام پولی آن که نظامی سخت شکننده و غیر واقعی است. حوادث مذکور جهان را هم‌چنین در برابر واقعیت مهم‌تری قرار می‌دهد که همانا نیاز شدید جهانی به ریشه‌کن نمودن این نظام فاسد و جایگزین نمودن آن با نظام درست ربانی است. زبان‌ها و قلم‌های زیادی در جریان بحران اقتصادی قبلی در سال 2008 م که بیشتر دامن بازار خرید و فروش زمین و خانه را گرفته بود، به صراحت گفتند و نوشتند که آن چه توان نجات دادن اقتصاد جهان از پیامدهای این بحران را دارد، همانا نظام اقتصادی اسلامی است.

این واقعیت ما را به یاد فرموده الله سبحانه و تعالی می‌اندازد، آنجا که چهره واقعی کفر و نظام‌های مریض آن را برملا می‌سازد:

﴿أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٍ أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ شَفَا جُرْفٍ هَارٍ فَأَنْهَارُ بِهِ فِي نَارٍ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ [توبه: 109]

ترجمه: آیا کسی که شالوده آن (مسجد) را بر پایه تقوا و پرهیز از (مخالفت فرمان) الله و (جلب) خشنودی او بنا نهاده است؛ بهتر است یا کسی که شالوده آن را بر لبه پرتگاه شکافته و فرو تپیدای بنا نهاده است و (هر آن با فرو ریختن خود) او را به آتش دوزخ فرو می‌اندازد؟ الله مردمان ستم‌پیشه را هدایت نمی‌کند.

و می‌فرماید:

﴿مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ [العنكبوت: 41]

ترجمه: کار کسانی که جز الله سرپرستانی برگزیده‌اند، هم‌چون کار عنکبوت است که خانه‌ای برگزیده است. بی‌گمان سست‌ترین خانه‌ها خانه و کاشانه عنکبوت است، اگر می‌دانستند!

از بارگاه الله سبحانه و تعالی می‌طلبیم تا این تکان‌های اقتصادی را آغازگر خیری برای نجات جهان از شر گمراهی و بلا تکلیفی قرار داده و آن را به جانب استحکام و رشد واقعی جهت دهد.